

PRESS KIT

Světová premiéra digitálně restaurované verze filmu Vynález zkázy Karla Zemana v rámci projektu Čistíme svět fantazie

VYNÁLEZ ZKÁZY

Československo, 1958, 78 min

Režie: Karel Zeman

Scénář: Karel Zeman, František Hrubín (na motivy knihy Julese Verna)

Kamera: Jiří Tarantík

Hudba: Zdeněk Liška

Hrají: Lubor Tokoš, Arnošt Navrátil, František Šlégr, Miloslav Holub, Václav Kyzlink, Jana Zatloukalová, Felix le Breux, Otto Šimánek, Alena Kreuzmannová, František Řehák a další

- 9. června 1958 – premiéra na Světovém filmovém festivalu při EXPO 58 v Bruselu v Belgii, kde film získal Velkou cenu (hlavní cena festivalu)
- 26. června 1958 – premiéra v Praze v Československu
- **10. července 2015** – světová premiéra digitálně restaurované verze souběžně od 20:00
 - na jubilejním Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary
 - v rámci Světové výstavy EXPO 2015 v Národním muzeu filmu v Turíně
 - v Museum of the Moving Image v New Yorku
 - ve vysílání České televize

ČISTÍME SVĚT FANTAZIE

Čistíme svět fantazie je společný projekt Nadace české bijáky, Muzea Karla Zemana a České televize. Cílem projektu je v průběhu tří let digitálně zrestaurovat vybrané filmy Karla Zemana do nejvyšší možné kvality, uvést je na velkých filmových plátnech a vdechnout jim tak znovu život. Projekt chce rovněž zvýšit povědomí o významu digitálního restaurování.

Financování restaurování zajistila Nadace české bijáky s přispěním Ministerstva kultury ČR. Přispět na digitální restaurování dalších filmů mohou všichni milovníci filmů Karla Zemana a to buď příspěvkem na transparentní účet projektu Čistíme svět fantazie na stránkách Nadace české bijáky nebo dárcovskou sms v hodnotě 30 Kč ve tvaru DMS BIJAKY na číslo 87 777.

Přispívat je možné i pravidelně po celý rok zasláním jedné sms ve tvaru DMS ROK BIJÁKY, a to opět na číslo 87 777. Veškeré informace lze nalézt na www.bijaky.cz.

Garantem digitálního restaurování filmů Karla Zemana je americký expert James Mockoski. Restaurování probíhá pod vedením hlavního restaurátora Ivo Maráka ve společnosti Universal Production Partners (UPP), obnovu zvukové části filmu zajišťuje společnost Soundsquare pod vedením Pavla Rejholce. Na restaurování se podílí také Ludmila Zemanová.

Partneři projektu Čistíme svět fantazie

Nadace české bijáky

Posláním Nadace české bijáky je digitálně restaurovat významná díla české kinematografie a uchovávat je pro další generace filmových fanoušků. Nadace české bijáky se jako vůbec první organizace v ČR systematicky zabývá digitálním restaurováním hraných filmů a jedním z úkolů, které si vytyčila, je získávání finančních prostředků pro tyto účely.

„Jedná se o naše národní kulturní dědictví, cítili jsme proto, že pokud se budeme aktivně podílet na digitálním restaurování dalších významných českých děl, můžeme nastartovat proces, na němž se budou chtít podílet i další lidé. Vždyť na seznamu zlatého fondu české kinematografie jsou skvostná díla, která drtivá většina z nás nejednou viděla a která v nás zanechala dojem. Vypovídají nejen zpracováním, ale i z historického kontextu o životě našeho národa a mají tudíž zůstat dostupná i generacím budoucím. Změnou formátu je dnes takřka nemožné tyto filmy dále zpřístupňovat veřejnosti,“ řekl Petr Šikoš, zakladatel a předseda představenstva Nadace české bijáky.

Na záchranu klenotů českého a československého filmu získává nadace finance ze soukromých příspěvků a prostřednictvím veřejných sbírek, kdy sami diváci mohou průběžně přispívat na digitální restaurování. Přispět mohou libovolným příspěvkem na transparentní účet nadace, pomocí portálu Daruj správně nebo formou DMS.

Za dobu svého působení přispěla Nadace české bijáky na proces digitálního restaurování zlatého fondu české kinematografie více jak čtyřmi miliony korun a to výhradně ze soukromých zdrojů. Na svém kontě má restaurování Formanovy komedie Hoří, má panenka, snímku Vojtěcha Jasného Všichni dobří rodáci, filmu Jiřího Menzela Ostře sledované vlaky a v letošním roce se také podílela na digitálním restaurování filmu Tomáše Vorla Kamenný most. Čistíme svět fantazie je jedním z projektů Nadace, jehož veřejnou sbírku odstartovala v dubnu 2015 prvotním vkladem na transparentní účet ve výši 800 tisíc Kč.

Nedílnou součástí poslání nadace je i informování a rozšiřování povědomí o problematice digitálního restaurování v České republice a podpora akcí, které o této problematice informují odbornou i laickou veřejnost.

Muzeum Karla Zemana

Muzeum Karla Zemana je nestátní neziskovou organizací – zapsaným ústavem – která pečuje o uchování, propagaci a rozvoj odkazu filmového tvůrce Karla Zemana a prezentuje jeho

osobnost a dílo veřejnosti. Důraz klade na sledování vývoje českého filmového triku a animované tvorby v kontextu evropské a světové kinematografie.

Hlavní činností instituce je realizace výstavní a sbírkové činnosti. Jádrem tvoří interaktivní expozice Muzea Karla Zemana v Praze na Malé Straně mapující život a dílo Karla Zemana. Spoluzakladatelkou muzea je režisérova dcera Ludmila Zemanová.

Kromě digitálního restaurování tří nejvýznamnějších Zemanových filmů v rámci projektu Čistíme svět fantazie, muzeum kontinuálně digitalizuje a vydává Zemanovy filmy na DVD a Blu-ray. V edici Filmový klub Karla Zemana vyšlo doposud 7 titulů.

Dalšími činnostmi instituce jsou mapování, teoretická reflexe a propagace českého filmového triku a animované tvorby a to zejména prostřednictvím dokumentárních a teoretických děl (film, publikační činnost) v kontextu díla Karla Zemana. Vytváří respektovanou instituci se společensko-kulturním přesahem i s přesahem za hranice samotného Zemanova díla. Instituci významnou i v evropském a světovém kontextu.

Česká televize

Poslání veřejnoprávní instituce naplňuje Česká televize nejen svým vyváženým vysíláním a pestrými programovými nabídkami, ale také podporou mnoha charitativních a neziskových aktivit nebo kulturních projektů. Ke stěžejním úkolům patří i uchovávání a rozvoj významné části národního kulturního dědictví, vzniklého na poli filmovém a televizním.

Česká televize je garantem tradiční a původní dramatické, dokumentární a animované tvorby a současně vytváří prostor pro její další rozvoj. Vedle toho je i největším filmovým koproducentem v České republice, což z ní činí pevný pilíř tuzemské kinematografie.

Neodmyslitelnou součástí poslání televize veřejné služby je i rozvoj všeobecného vzdělání a výchovy mladé generace. Právě v této oblasti je postavení veřejnoprávní televize zcela nezastupitelné a není proto divu, že hodnotně zpracované pořady pro děti a mládež jsou stále jedním z divácky nejoblíbenějších i nejžádanějších formátů České televize doma i v zahraničí.

Vedle vlastní tvorby se Česká televize významným způsobem podílí na digitalizaci a restaurování českých filmů a kreslených seriálů, které si pro svou jedinečnost zaslouží zůstat zachovány i pro další generace.

„Proces uchovávání a zpřístupňování českého národního filmového bohatství pro další generace je zcela v souladu s dlouhodobým posláním veřejnoprávní televize. Věřím, že Zemanovo klasické dílo v nové kvalitě může směle konkurovat současné tvorbě a potvrdí, že bylo právem vzorem a předobrazem pro řadu mezinárodně uznávaných tvůrců,“ řekl generální ředitel České televize Petr Dvořák.

Projekt Čistíme svět fantazie vzniká:

ve spolupráci s Universal Production Partners

za podpory Ministerstva kultury České republiky

pod záštitou ministra kultury Mgr. Daniela Hermana

Na realizaci světových premiér filmu Vynález zkázy spolupracují:

- Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary
- Museo Nazionale del Cinema, Torino
- Museum of the Moving Image, New York
- Kancelář generálního komisaře účasti České republiky na Všeobecné výstavě EXPO Milano 2015
- Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism
- České centrum Milán
- České centrum New York
- Havas Worldwide Prague

Záštitu nad světovou premiérou digitálně restaurované verze Vynálezu zkázy v Turíně převzal honorární konzul ČR pro kraj Liguria a Piemonte p. Franco Aprile.

SOUBĚŽNÁ PREMIÉRA DIGITÁLNĚ RESTAUROVANÉHO FILMU

PÁTEK, 10. 7. 2015 od 20:00

KINO

- **Česká republika**
MFF Karlovy Vary
Velký sál hotelu Thermal
- **Itálie**
Národní muzeum filmu v Turíně (Museo Nazionale del Cinema)
Cinema Massimo
v rámci Světové výstavy EXPO 2015
- **USA**
Museum of the Moving Image v New Yorku
(ve 14:00 tamního času)

TELEVIZE

- **Česká televize**
ČT2

DALŠÍ UVEDENÍ V ZAHRANIČÍ PO PREMIÉRE

Národní muzeum filmu v Turíně v Itálii

- Neděle, 12. 7. 2015 od 20:00
- Úterý, 14. 7. 2015 od 16:00

- Pátek, 17. 7. 2015 od 19:00
- Neděle, 19. 7. 2015 od 20:30

Museum of the Moving Image v New Yorku v USA

- Neděle, 12. 7. 2015 od 20:00 (ve 14:00 tamního času)

ANOTACE FILMU VYNÁLEZ ZKÁZY

Nejúspěšnější československý film historie, který v roce 1958 obletěl doslova celý svět. Během jeho uvedení v New Yorku se promítal současně v 96 kinech. Toto fantastní dobrodružství získalo řadu prestižních ocenění, včetně Velké ceny na EXPO 58 v Bruselu.

Jde o první Zemanův film na motivy prózy Julese Verna, v němž si autor vyzkoušel nový výtvarný styl, který poté dál rozvíjel. Originální kulisy, jedinečné masky, novátorská hudba Zdeňka Lišky – to vše se podílí na unikátní podobě tohoto napínavého příběhu s protiválečným podtextem. Černobílé vyprávění vychází z rytin Édouarda Rioua a Léona Benetta – prvních ilustrátorů Verneových románů.

Film *Vynález zkázy* byl digitálně restaurován v rámci projektu *Čistíme svět fantazie*, společného projektu Muzea Karla Zemana, Nadace české bijáky a České televize. Cílem projektu je v průběhu tří let digitálně zrestaurovat vybrané filmy Karla Zemana do nejvyšší možné kvality, uvést je na velkých filmových plátnech a vdechnout jim tak znovu život. Projekt chce rovněž zvýšit povědomí o významu digitálního restaurování.

Garantem digitálního restaurování filmů Karla Zemana je americký expert James Mockoski. Restaurování probíhá pod vedením hlavního restaurátora Ivo Maráka ve společnosti Universal Production Partners (UPP), obnovu zvukové části filmu zajišťuje společnost Soundsquare pod vedením Pavla Rejholce.

OBSAH FILMU

Příběh inženýra Šimona Harta – průběžně zaznamenávaný v jeho deníku – se odehrává v době, kdy lidstvo poháněla víra v nezadržitelný pokrok. Nové vynálezy vznikaly jako houby po dešti a zločince lákaly k jejich zneužití...

Inženýr Hart je spolu se svým učitelem, profesorem Rochem unesen zlotřilým hrabětem Artigasem. Údajný mecenáš profesorova výzkumu je ve skutečnosti cynický šéf tlupy pirátů, kteří potápějí civilní koráby a vykrádají jejich náklady. Důvěřivý Roch si dlouho neuvědomuje, že Artigas chce jeho výbušninu zneužít k ovládnutí světa. Inženýr Hart – izolovaný od staříckého vědátora v provizorní chatrči – se plány padouchů snaží překazit a pokouší se informovat svět o jejich skutečných záměrech. Mezitím se sblíží s mladou kráskou Janou, jež byla zachráněna při jednom z pirátských útoků. Poslat zprávu z doupěte padouchů na ostrůvku Back Cup, jež budí dojem doutnající sopky, však není snadné.

A zaútočit na všehoschopné nepřátele, disponující smrtonosnou ponorkou Nautilus s ostrou špicí, je ještě obtížnější...

ZAHRANIČNÍ HOSTÉ A ODBORNÍCI NA MFF KV

Ludmila Zemanová

Výtvarnice, ilustrátorka, spisovatelka, scénáristka, režisérka, dcera filmového režiséra, výtvarníka a animátora Karla Zemana. Účastnila se některých natáčení, aktivně pak se svým otcem spolupracovala na jeho posledních animovaných filmech (Čarodějův učeň, Pohádka o Honzíkovi a Mařence).

V roce 1984 emigrovala do Kanady, kde působila jako pedagožka, později i jako režisérka a výtvarnice animovaných filmů a ilustrátorka dětských knih. V současnosti žije s rodinou v Montrealu.

Mezi její nejznámější a nejuspěšnější knihy patří trilogie Epos o Gilgamešovi, za který získala řadu mezinárodních uměleckých cen a ocenění.

V současnosti připravuje knižní monografii o Karlu Zemanovi, kterou doplní svými vlastními ilustracemi. Kniha by měla být hotová v druhé polovině roku 2015.

Ludmila Zemanová je spoluzakladatelkou Muzea Karla Zemana.

Spolupracuje na digitálním restaurování filmů Karla Zemana.

„Filmy mého otce Karla Zemana představují originalitu a fantazii českého umělce a patří mezi světová umělecká díla. Je důležité, aby se jeho tvorba jednou úplně neztratila. Fandím proto projektu Čistíme svět fantazie!“ uvedla Ludmila Zemanová, která se osobně na restaurování filmů podílí.

James Mockoski

Přední americký odborník v oblasti archivace, konzervování a restaurování filmů. Od roku 2002 pracuje v této oblasti pro Filmové studio American Zoetrope. Je zároveň správcem knihovny filmů Francise Forda Coppoly.

Mezi významné projekty, kterými se zabýval, byla také stavba filmového archivu s řízenou teplotou a vlhkostí v Rutherfordu, Kalifornii a zavedení katalogizačního systému archivu pro sbírky filmů, videozáznamů, zvukových záznamů, rekvizit, kostýmů a tiskovin.

Vedl restaurování a digitalizaci u filmů Apocalypse Now (Apokalypsa), Apocalypse Now Redux (Apokalypsa, zkrácená verze), The Conversation (Rozhovor) a vede postprodukční oddělení. Je spoluvůrcem metod archivace digitálních děl studiem American Zoetrope a kurátorem výstav zabývajících se filmovou tematikou a historií (Výstava Francise Forda Coppoly, prezentace sbírky pre-kinematografických zařízení a další).

Před zahájením spolupráce se studii ZOETROPE spolupracoval s Filmovým a televizním archivem UCLA jako konzervátor filmů. Vyvíjel metody barvení a tónování pro restaurování barvy v němých filmech v laboratořích David Packard Stanford Theater. Filmová studia a archivování studoval na Univerzitě v Norwich v Anglii a na Kalifornské univerzitě v Santa Cruz.

Ivo Marák

Hlavní restaurátor filmů Karla Zemana, ředitel vývoje technologií ve společnosti Universal Production Partners (UPP), která se zabývá postprodukcí filmů, obrazovou digitalizací filmů a ve které se provádí digitální restaurování českých filmů.

UPP má v oboru restaurování nejvíce zkušeností v České republice. Společnost restaurovala filmy Markéta Lazarová, Hoří, má panenku, Všichni dobří rodáci, několik filmů Jana Švankmajera, cyklus dokumentů Jana Špáty, část gruzínského národního archivu a řadu dalších. Při renovování využívají odborníci z UPP nejmodernějších technologií používaných v digitální postprodukcii.

Ivo Marák také o tématu digitalizace a digitální restaurování přednáší pro odbornou i laickou veřejnost.

Rádi Vám zprostředkujeme rozhovor i se zástupci jednotlivých partnerských institucí, které realizují projekt Čistíme svět fantazie – Nadace české bijáky, Muzeum Karla Zemana a Česká televize.

KAREL ZEMAN - BIOGRAFIE

režisér, výtvarník, scénárista

3. 11. 1910 – 5. 4. 1989

Mélièsův nástupce a kouzelník filmového plátna, jak byl často nazýván, se narodil v Ostroměři u Nové Paky. Geniální průkopník trikových filmů je dodnes jako jeden z mála českých režisérů uznávanou osobností světové kinematografie.

Od dětství obdivoval loutky a hrál v loutkovém souboru. I přes svůj výtvarný talent jeho rodiče trvali na tom, aby vystudoval obchodní školu v Kolíně. V 17 letech se na základě novinového inzerátu vydal do jihofrancouzského Aix-en-Provence, kde studoval reklamní výtvarnictví. Ve Francii rád navštěvoval kina, zejména ho zajímaly animované filmy. Získané znalosti pak využil ve svém prvním animačním pokusu – reklamě na mýdlo.

Po celé mládí hodně cestoval, prošel Maroko, Egypt, Jugoslávii i Řecko. Po vojně pracoval v reklamě. Jako zástupce Baťovy firmy měl v roce 1939 na delší dobu odjet do marocké Casablanky. Kvůli chybějícímu ověření tehdejších protektorátních úřadů ale nakonec nevycestoval.

Nastoupil poté jako vedoucí reklamního oddělení do Domu služeb v Brně. V roce 1943 přijel režisér Elmar Klos natočit reportáž o aranžérské soutěži, v níž Zeman zvítězil. Jeho práce natolik Klose zaujala, že mu nabídl práci v kudlovských ateliérech ve Zlíně. Tak začala profesní kariéra budoucího slavného filmového režiséra a výtvarníka.

Zeman byl často nucen bojovat s obtížnými podmínkami v technicky nedostatečně vybavených Kudlovských ateliérech. Ani pracovníci, se kterými začínal, mnohdy neměli s natáčením valné zkušenosti. Vše se stejně jako Zeman učili sami, postupně však vznikl sehraný tvůrčí tým.

Cesta do pravěku z roku 1955 se pro režiséra stala průlomovým dílem, prvním filmem kombinujícím hranou, animovanou a loutkovou složku. O čtyři roky později mu Vynález

zkázy přinesl světovou slávu – film byl okamžitě prodán do 72 zemí světa a stal se tak nejúspěšnějším českým filmem všech dob.

V Baronu Prášilovi a následujících dvou verneovkách Zeman i nadále využíval svých úspěšných trikových postupů, aby se v 70. letech, nejen pro svou lásku k dětem a touhu tvořit pro ně, ale i kvůli náročnosti natáčení hraných filmů, opět vrátil k animovaným filmům.

Mezi Zemanovy blízké spolupracovníky patřili hudební skladatel Zdeněk Liška, animátor Arnošt Kupčík, produkční Karel Hutěčka a také jeho dcera Ludmila – od Pohádek tisíce a jedné noci spoluvýtvarnice jeho filmů.

Na konci 70. let režisérovi hrozila ztráta zraku, nemoc však překonal a pokračoval ve své tvorbě. V závěrečné etapě života ho trápily problémy se srdcem. Karel Zeman zemřel ve Zlíně 5. dubna 1989.

KAREL ZEMAN - FILMOGRAFIE

- 1945 Vánoční sen
- 1946 Pan Prokouk: Podkova pro štěstí
- 1946 Křeček
- 1947 Zatopená zahrádka
- 1947 Pan Prokouk v pokušení
- 1947 Pan Prokouk ouřaduje
- 1947 Pan Prokouk na brigádě
- 1948 Pan Prokouk filmuje
- 1949 Pan Prokouk vynálezcem
- 1949 Inspirace
- 1950 Král Lávra
- 1952 Poklad Ptačího ostrova
- 1955 Pan Prokouk, přítel zvířátek
- 1955 Cesta do pravěku
- 1957 Pan Prokouk detektivem
- 1958 Černý dým
- 1958 Vynález zkázy
- 1959 Pan Prokouk akrobatem
- 1960 Laterna magika II
- 1961 Baron Prášil
- 1964 Bláznova kronika
- 1964 Bez pasu a bez víza z Kudlova do San Franciska
- 1966 Ukradená vzducholod'
- 1970 Na kometě
- 1974 Pohádky tisíce a jedné noci
- 1977 Čarodějův učeň Krabat
- 1980 Pohádka o Honzíkovi a Mařence
- 1980 Karel Zeman dětem

KONTAKT PRO MÉDIA

Tereza Veselá
Muzeum Karla Zemana
mobil: +420 728 179 469
e-mail: tereza.vesela@muzeumkarlazemana.cz

Ludmila Urbanová
Nadace české bijáky
mobil: +420 723 390 477
e-mail: ludmila.urbanova@bijaky.cz

Alžběta Plívová
Česká televize
telefon: +420 261 133 332
mobil: +420 733 663 969
e-mail: alzbeta.plivova@ceskatelevize.cz